

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

23.10.2012

EP-PE_TC1-COD(2011)0310

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 23. oktoobri 2012. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kaheksuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks (EP-PE_TC1-COD(2011)0310)

PE 495.872

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 23. oktoobril 2012. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2012, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kaheksaühe kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

¹ Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2012. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 5. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 428/2009 (millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks)¹ kohaselt tuleb selliseid kaupu tõhusalt kontrollida, kui neid eksporditakse liidust või veetakse läbi liidu või kui neid tarnitakse kolmandasse riiki liidus elava või siin asutatud vahendaja osutatud vahendusteenuse tulemusena.
- (2) Selleks et liikmesriigid ja liit saaksid järgida oma rahvusvahelisi kohustusi, kehtestatakse määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisaga selliste kahesuguse kasutusega kaupade loetelu, mis kuuluvad liidus kontrolli alla (liidu loetelu). Otsused kontrollitavate kaupade kohta tehakse Austraalia grupis, raketitehnoloogia kontrollirežiimis, tuumatarneriikide grupis ja Wassenaari kokkuleppes ning keemiarelvade keelustamise konventsioonis osalemise raames.
- (3) Nõukogu määruse (EÜ) nr 428/2009 artiklis 15 on sätestatud, et I lisa ajakohastatakse kooskõlas selliste ülesannete ja kohustustega ning nende võimalike muudatustega, mida iga liikmesriik on võtnud tuumarelvade leviku tõkestamise rahvusvaheliste mehhanismide ja ekspordi kontrollimise korra raames või asjakohaste rahvusvaheliste lepingute ratifitseerimise tulemusel.

¹ ELT L 134, 29.5.2009, lk 1.

- (4) Määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisa tuleks korrapäraselt ajakohastada, et tagada selle täielik kooskõla rahvusvaheliste ohutuslaste kohustustega, et tagada läbipaistvus ja säilitada eksportijate konkurentsivõime. Liidu loetelu ajakohastamisega viivitamine võib avaldada ebasoovitavat mõju ohutusele, rahvusvahelise relvavõitluse tõkestamisele ja liidu eksportijate majandustegevusele. Arvestades selliste muudatuste tehnilist külge ja seda, et muudatused peavad olema kooskõlas rahvusvaheliste ekspordikontrollirežiimide tehtud otsustega, tuleks kasutada kiirendatud menetlust ajakohastatud loetelu jõustamiseks liidus.
- (5) Määruse (EÜ) nr 428/2009 artikli 9 lõige 1 kehtestab liidu üldise ekspordiluba ühena neljast ekspordiluba tüübist, mis on määrusega ette nähtud. Selline ekspordiluba lubab liidus asutatud eksportijatel eksportida teatavaid kaupu teatavatesse sihtkohtadesse teatavate tingimuste täitmisel.

- (6) Määruse (EÜ) nr 428/2009 II a kuni II f lisas on esitatud liidus praegu kehtiv liidu üldine ekspordiluba. Arvestades liidu üldise ekspordiloa iseloomu, võib osutada vajalikuks loast mõne sihtkoha või kaubaartikli eemaldamine, eelkõige sel juhul, kui olukorra muutumise tõttu on selge, et teatavasse sihtkohta toimuvat või teatava kauba lihtsustatud ekspordi ei tohiks enam lubada. Teatava sihtkoha või kauba eemaldamisega ei tohiks siiski välistada eksportija võimalust taotleda teist tüüpi ekspordiluba määruse (EÜ) nr 428/2009 alusel.
- (7) Tagamaks liidu loetelu korrapärane ja õigeaegne ajakohastamine kooskõlas liikmesriikide kohustustega rahvusvaheliste ekspordikontrollirežiimide raames, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 delegeerida komisjonile õigus võtta vastu õigusakte, et muuta määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisa määruse artikli 15 reguleerimisala piires. Eriti oluline on, et komisjon peaks oma ettevalmistustöö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sh ekspertide tasandil.

- (8) Võimaldamaks liidul kiiresti reageerida muutuvatele asjaoludele liidu üldise ekspordiloo alusel toimuva ekspordi tundlikkuse hindamisega seoses, tuleks kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida komisjonile õigus võtta vastu õigusakte, et muuta määruse (EÜ) nr 428/2009 II a kuni II f lisa liidu üldise ekspordiloo reguleerimisalast sihtkohtade ja/või kaubaartiklite eemaldamiseks. Arvesse võttes asjaolu, et selliseid muudatusi tuleks teha vaid vastava ekspordi hinnangulise ohu suurenemise korral ning et sellise ekspordi puhul liidu üldise ekspordiloo kasutamise jätkumine võiks avaldada kahjulikku mõju liidu ja liikmesriikide ohutusele, võib komisjon kasutada kiirmenetlust.
- (9) Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. ***Komisjon peaks esitama täieliku teabe ja dokumentatsiooni koosolekute kohta, mis ta on pidanud riiklike ekspertidega delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist ja rakendamist käsitleva töö käigus. Sellega seoses peaks komisjon tagama, et Euroopa Parlament oleks nõuetekohaselt kaasatud, kasutades teistes poliitikavaldkondades omandatud parimaid tavasid, et luua parimad tingimused Euroopa Parlamendi järelevalve teostamiseks delegeeritud õigusaktide üle. [ME 1]***
- (10) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 428/2009 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 428/2009 muudetakse järgmiselt.

(-1) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„3 a. I lisas loetlemata kahesuguse kasutusega kaupade eksportimiseks on vaja luba ka juhul, kui lõigetes 1 ja 2 osutatud asutused või komisjon on eksportijat teavitanud, et kõnealused kaubad on ette nähtud kasutamiseks või neid saab tervikuna või osaliselt kasutada seoses Euroopa Liidu põhiõiguste hartas määratletud inimõiguste, demokraatlike põhimõtete või sõnavabaduse rikkumisega, kasutades pealtkuulamistehnoloogiat ja digitaalseid andmeedastusseadmeid mobiiltelefonide ja tekstisõnumite jälgimiseks ning internetikasutuse suunatud seireks, nagu seirekeskuste või ametlike pealtkuulamisjaamade kaudu.” [ME 11]

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Liikmesriik, kes vastavalt lõigetele 1–5 kehtestab loanõude I lisas loetlemata kahesuguse kasutusega kaupade eksportimiseks, teavitab sellest vajaduse korral teisi liikmesriike ja komisjoni. Teised liikmesriigid võtavad seda teavet asjakohasel viisil arvesse, teatavad sellest oma tolliasutustele ja teistele asjaomastele riiklikele asutustele ning kehtestavad sama loanõude.” [ME 12]

(-1 a) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriik võib laiendada lõike 1 kohaldamist loetlemata kahesuguse kasutusega kaupadele nende kasutamise korral artikli 4 lõikes 1 osutatud eesmärkidel, ning kahesuguse kasutusega kaupadele, mis on ette nähtud sõjaliseks lõppkasutuseks ja kasutamiseks sihtkohtades, millele on osutatud artikli 4 lõigetes 2, 3 või 3a.” [ME 13]

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik võib kehtestada või säilitada siseriiklikud õigusaktid, mille alusel nõutakse kahesuguse kasutusega kaupade vahendamiseks luba, kui vahendajal on põhjust kahtlustada, et need kaubad on ette nähtud kasutamiseks või neid saab kasutada mõnel artikli 4 lõikes 1 või lõikes 3a osutatud eesmärgil.” [ME 14]

(-1 b) Artikli 6 lõige 3 asendatakse järgmisega:

"3. Liikmesriik võib laiendada lõike 1 kohaldamist loetlemata kahesuguse kasutusega kaupadele nende kasutamise korral artikli 4 lõikes 1 osutatud eesmärkidel, ning kahesuguse kasutusega kaupadele, mis on ette nähtud sõjaliseks lõppkasutuseks ja kasutamiseks sihtkohtades, millele on osutatud artikli 4 lõigetes 2 või 3a." [ME 15]

(-1 c) Artikli 8 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Liikmesriik keelab I lisas loetlemata kahesuguse kasutusega kaupade eksportimise või kehtestab nende eksportimisel loanõude avaliku julgeoleku või inimõigustega seotud kaalutlustel." [ME 16]

(1) Artiklile 9 lisatakse järgmised lõigud:

„Tagamaks, et II a kuni II f lisas kirjeldatud liidu üldine ekspordiluba hõlmab üksnes madala riskiga tehinguid, on komisjonil kooskõlas artikliga 23a õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte sihtkohtade ja artiklite eemaldamiseks II lisas esitatud Euroopa Liidu, et eemaldada liidu üldise ekspordiloo reguleerimisalast sihtkohti, kui sellistele sihtkohtadele kehtestatakse artikli 4 lõikes 2 osutatud relvaembargo.
[ME 4/rev]

Käesoleva lõike kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes kohaldatakse artiklis 23b sätestatud menetlust, kui eriti kiireloomuliste asjaolude tõttu on nõutav teatavate sihtkohtade ja/või kaubaartiklite eemaldamine II a kuni II f lisas esitatud liidu üldise ekspordiloo reguleerimisalast, kuna liidu üldise ekspordiloo alusel toimuva ekspordi tundlikkuse hindamist mõjutanud asjaolud on tunduvalt muutunud.”

(2) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

a) *lõige 1 asendatakse järgmisega:*

"1. I lisas esitatud kahesuguse kasutusega kaupade loetelu ajakohastatakse kooskõlas selliste ülesannete ja kohustustega ning nende võimalike muudatustega, mida liikmesriigid on võtnud tuumarelvade leviku tõkestamise rahvusvahelise korra ja ekspordi kontrollimise korra raames või asjakohaste rahvusvaheliste lepingute ratifitseerimise tulemusel, ning kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 215 alusel võetud piiravate meetmetega." [ME 18]

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud akte kooskõlas artikliga 23a, et ajakohastada I lisas sätestatud kahesuguse kasutusega kaupade loetelu. Kõnealust loetelu ajakohastatakse lõikes 1 sätestatud reguleerimisala piires. Kui loetelu ajakohastamine on seotud kahesuguse kasutusega kaupadega, mis on samuti loetletud IIa–IIg või IV lisas, muudetakse neid lisasid vastavalt." [ME 2]

(3) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 23a:

1. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigus antakse komisjonile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. ***Komisjonile delegeeritakse artikli 9 lõikes 1 ja artikli 15 lõikes 3 osutatud õigus delegeeritakse määramata ajaks võtta vastu delegeeritud õigusakte viieks aastaks alates määruse (EL) nr .../... [käesolev määrus] jõustumise kuupäevast ...***^{*} ***Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamisele vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppu. [ME 3]***
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 9 lõikes 1 või artikli 15 lõikes 3 osutatud õiguse delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguse delegeerimine. See jõustub järgmisel päeval pärast otsuse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses sätestatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

*

Väljaannete talitus: palun lisada muutmise määruse jõustumise kuupäev.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 9 lõikega 1 või artikli 15 lõikega 3, jõustub ainult sel juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Kõnealust ajavahemikku võib Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral kahe kuu võrra pikendada.

Artikkel 23b

1. Käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad viivitamata ja neid kohaldatakse seni, kuni nende suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Kui delegeeritud õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehakse, tuleb ühtlasi põhjendada kiirmenetluse rakendamist.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid kooskõlas artikli 23a lõikes 5 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti kehtetuks kohe, kui talle on teatatud Euroopa Parlamendi või nõukogu otsusest esitada vastuväiteid.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

President

Nõukogu nimel

eesistuja